

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ СВЕТИ КИРИЛ И МЕТОДИЙ”

с. Белополци, общ. Ивайловград, обл. Хасково, тел. **0894662060**, e-mail:
2610004@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:.....

ВАСВИЕ АЛИ

П Р О Г Р А М А

ЗА

ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО

НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Учебна 2026/ 2027 година

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище на ОУ "Св. св. Кирил и Методий", с. Белополци е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и е съобразена с цели в сферата на средното образование, определени на областно ниво. Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и на преждевременното напускане на училище на Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021–2030).

Постановление № 100/08.06.2018 г. – за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Водещите принципи при разработване на настоящата Програма са законосъобразност, партньорство, кохерентност, прозрачност, устойчивост на резултатите, иновативност, отчетност, мониторинг и контрол. Програмата е отворена система и подлежи на актуализиране по реда, по който е приета.

ПОЛИТИКА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННО ОТПАДНАЛИТЕ ОТ СИСТЕМАТА

- Осигуряване на позитивна образователна среда – училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление;
- Повишаване качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на ПНУ ;
- Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образование на деца ученици от уязвими етнически общности ;
- Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образование на деца и ученици със специални образователни потребности;
- Повишаване участието и ангажираността на родителите;
- Индивидуално и групово наставничество;
- Кариерно ориентиране и консултиране ;
- Развиване на модели за придобиване на професионална квалификация;
- Подкрепа на личностното развитие на учениците ;
- Разработване на системи за ранно идентифициране на застрашени от отпадане от училище;
- Развитие на извънкласни и извънучилищни дейности.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

ОУ "Св. св. Кирил и Методий", с. Белополци, общ. Ивайловград, обл. Хасково е училище с дългогодишна история и традиции в обучението на ученици. В него се обучават ученици от различни етноси, но преобладава турския етнос. Общият брой на учениците през 2026/2027 година – 60 ученици. Педагогически персонал - 10 учители, непедagogически - 6 души, от които 2 образователни медиатори по **проект № BG05SFPR001-1.003-0001 „Силен старт“, финансиран от Програма „Образование“ 2021-2027 година, и проект**

BG05SFPR001-1.001-0001 „ Успех за теб“. Училището разполага с добра материално – техническа база, квалифицирани кадри доказали своя професионализъм през годините.

Всяка учебна година в училището се разработва Програма от превантивни мерки за преодоляване отпадането на учениците от училище. Но за ефективното прилагане на програмата е необходимо първо да се определят рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане, както и да се предложат превантивни мерки, насочени към тези групи ученици. През изминалата 2025/2026 учебна година няма отпаднали ученици.

1. Основни причини за преждевременното напускане на училище

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко категории:

- 1.1. Икономически - безработицата, ниските доходи и бедността поставят много деца в затруднени условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище. Много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до прекъсване на присъствието в училище или до нарушаване на участието им в учебния процес.
- 1.2. Социални – родителска незаинтересованост, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, ранни бракове и др.
- 1.3. Образователни - езикова бариера, недоброто владение на български език на децата от ромски произход, трудности в усвояването на учебното съдържание, навици на учене, липса на мотивация, лоша дисциплина и др.
- 1.4. Етнокултурни – отсъствие на познавателна мотивация сред децата от ромската общност, отсъствие на мотивация от страна на родителите за приобщаващо образование на децата им, ниска степен на готовност за училище на деца от тази общност, дефицит на комуникативна компетентност сред такива деца и др.
- 1.5. Институционални – недостатъчно координиран подход между различните служби на местно и общинско ниво и др.
- 1.6. Свързани със здравния статус – недостатъчна подготовка за приобщаване на децата със специални образователни потребности.

За преодоляването на възникналите проблеми в определен етап училището води гъвкава политика с цел да се разгърне личния потенциал на всяко дете съобразно неговите нужди и потребности и интереси. Предвидени са дейности за разнообразяване на методите, похватите, средствата на работа - традиционни и иновационни. Обогаляване инструментариума за работа с децата, стимулиране, поощрение и оценка на напредъка на ученика във възпитателно-образователния процес. Участие на ученици и родители в училищни и извънучилищни дейности за преодоляване риска от ранно отпадане от училище.

През изминалите години се наблюдава увеличаване процента на учениците, заминали в чужбина. Причините за това са социални - заминаване на цялото семейство, поради ниски доходи и безработица. Между България и страните, към които е насочен основният емигрантски поток, липсват механизми за обмен на данни и проследяване каква част от заминалите в чужбина ученици продължават обучението си.

Най-голяма в процентно отношение е групата на учениците, прекъснали обучението си, поради семейни причини. Семейните причини обхващат широк кръг от проблеми, свързани с родителска незаинтересованост, противоречия и конфликти в семейството, отрицателно взаимодействие на домашната среда, ниско образование на родителите, бедност, етнокултурни традиции.

Превантивни мерки за намаляване на отсъствията са много добра комуникация с родителите и съдействие от тяхна страна, преждевременно информиране на родителите за

допуснатите неуважителни отсъстие, периодичното информиране на Дирекция "Социално подпомагане" за ученици, допуснали над 5 неуважителни отсъствия за един месец, както и периодични доклади до МКБППМН и образуване на възпитателни дела за ученици с противообществени прояви. Като най-чести причини за допускане на неуважителни отсъствия класните ръководители посочват закъсненията и бягствата от час, поради ниска мотивация за учене.

Предлагане на качествено образование и повишаване мотивацията на учениците за учене с цел въздействие върху намаляване на отсъствията и превръщане на училището в желана територия, поставя пред педагогическата колегия изискване за повишаване квалификацията на учителите.

Училището прилага и други мерки за превенция на ранното напускане на системата, като сред тях са:

- ✓ извънкласни дейности и извънучилищни дейности;
- ✓ организация на обучението в ЦДО I-IV клас- 2 групи, V – VII клас -1 група/;
- ✓ осигуряване на безплатно бедно хранене за учениците от ПГ/ПК ,I-VII клас;
- ✓ провеждане на ефективни консултации по учебните предмети;
- ✓ системни разговори с родители и ученици;
- ✓ провеждане на училищни тържества и приобщаване на учениците към училищната общност;
- ✓ отбелязване на различни празници.
- ✓ включване на родителите в училищния живот

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на деца и ученици от идентифицираните рискови групи в училище.
2. Подобрени резултати от обучението, измерими от НВО и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитие на всяко дете и ученик.

IV. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на Политиките	Отговорник	Срок за изпълнение	Индикатори
I. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО			
1.1.Осигуряване на позитивна образователна среда - училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление			
1.1.1. Разработване и изпълнение на политики в училището			
1.1.1.1. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците (ежемесечни справки, писма)	Класните ръководители	2026/2027	Бр. отсъствия Бр. преместени ученици

1.1.1.2. Инициране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище чрез изработване на табла и брошури	Класните ръководители	2026/2027	Брой табла Брой брошури
1.1.1.3. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании. Отбелязване на: Световния ден на водата, Денят на Земята, Състезания, Ден на самоуправлението, Ден против насилието и др.	Начални учители, учители в групи ЦОУД, ПГ, класни ръководители прогимназиална степен	2026/2027	Брой проведени кампании Брой участвали деца
1.1.1.4. Планиране и осъществяване на контрол за редовно вписване на отсъствията на учениците в ЗУД и подаване на данните към Регистъра за движение на учениците	Директор	2026/2027	Брой извършени проверки
1.1.1.5. Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители, съгласно ЗПУО - анализ и оценяване на рисковите фактори за отпадане на ученици – ученици със слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия, набелязани мерки от кл.р-ли	Директорът	2026/2027	Брой извършени проверки Брой проверени обекти
1.1.1.6. Изготвяне на регистър на ученици, застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: - изготвяне на списък; - изготвяне на карта за всеки ученик.	Класни ръководители	Октомври 2026 г.	Изготвен 1 бр. регистър
1.1.1.7. Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите ученици	Класни ръководители	2026/2027	Брой НП и проекти

1.1.1.8. Повишаване на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния ден.	Класни ръководители и учители в групите ЦОУД	2026/2027	Брой обхванати ученици към момента
1.2 Повишаване на качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище			
1.2.1. Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на училище	Директорът	2026/2027	Брой обучени учители
1.2.2. По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост	Учителите	2026/2027	Бр. извършени проверки Брой проведени открити уроци
1.2.3. Планиране и реализиране на обучение, ориентирано към потребностите на всеки ученик - личностно ориентиран подход	Учителите	2026/2027	Брой проверки
1.2.4. Анализиране на резултатите от обучението по отделните учебни предмети спрямо очакваните резултати	Учителите	2026/2027	Резултати от обучението в края на учебната година
1.2.5. Анализ на движението на учениците и причини за напускането им	Директорът	2026/2027	Брой напуснали ученици
1.3. Достъп до качествено образование за деца и ученици със СОП			
1.3.1. Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП: - осигуряване на допълнителна подкрепа; - прилагане на единна методика за оценяване.	Директорът, учителите, работещи с деца със СОП, ресурсният учител	2026/2027	Разработени ИОП- за всеки ученик със СОП
II. ПОЛИТИКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			

2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите и обществеността			
2.1.1. Включване на родителската общност повишаване на активността ѝ и сътрудничество с училищното ръководство	Класни ръководители	2026/2027	Инициативи с родители
2.1.2. Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи	Класни ръководители	2026/2027	Срещи с родители
2.1.3. Сътрудничество с различни организации - МКБППМН, съветник Дирекция „Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето” и др.	Директорът	2026/2027	Сътрудничество между институциите
2.2. Утвърждаване на индивидуално и групово наставничество			
2.2.1. Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране	Класни ръководители	2026/2027	Индивидуално консултиране и бр.проведени срещи
2.2.2. Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици	Класни ръководители	2026/2027	Сътрудничество между съученици
III. ПОЛИТИКИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ЕФЕКТА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
3.1. Отчет на дейностите и мерките по програмата	Класни ръководители	м. II. 2027 г. м. VI. 2027 г.	Брой отчети- 2 пъти

Настоящата **Програма за превенция на ранното напускане на училище**, е приет на ПС с Протокол №22 / 14.09.2026 г., и е утвърден със Заповед № 50 /15.09.2026 г. на директора на ОУ „Св. св. Кирил и Методий”, с. Белополци

